

У овом броју два рада баве се разматрањем тема, које по мишљењима аутора, нису до данас довољно истражене у савременој теорији архитектуре. Први рад се бави анализом и теоретизацијом прљавог реализма као једном од недовољно заступљених тема у савременом архитектонском дискурсу. У тексту се анализира геополитички, економски и културни контекст у коме је прљави реализам конституисан као покрет, тенденција или теоријски конструкт и даје детаљан осврт на карактеристичне теорије архитеката и архитектонских теоретичара који су у томе учествовали. Посебна пажња је посвећена компарацији теоријских модела путем којих су извођене и постављане иницијалне поетичке и критичке премисе прљавог реализма. Други рад обрађује феномен простора у простору који није значајније разматран, иако постоји велики број писаних радова у којима су анализирани објекти код којих је овај концепт примењен. Акцент је на истраживању различитих повода који су у појединим ситуацијама довели до примене овог концепта, при чему је посебна пажња усмерена у правцу генерализације и расветљавања кључних пројектантских становишта на основу којих је концепт у пракси најчешће примењиван. С обзиром да аутори оба рада припадају млађој генерацији истраживача, радује њихова посвећеност и интересовање за недовољно истражене теме и наговештава се наставак истраживања ових, али и других, тема које обрађују архитектонско стваралаштво и његову повезаност са филозофско-антрополошким теоријама. Обе теме завређују даљу разраду у некој обимнијој студији због значаја и могућности даље примене у архитектури и теорији архитектуре.

Рад под називом *Приказ архивске грађе Института за архитектуру и урбанизам Србије* истражује једну потпуно нову област којом се до сада није бавио овај часопис и може бити основ за свеукупну анализу и систематизацију архивске грађе Института, те за познавање историје архитектуре и урбанизма код нас. Аутор се усредредио на тзв. примарну архивску грађу која се тиче научних пројеката и послова Института, настојећи да анализом докумената, њиховог информационог потенцијала и документарне вредности, укаже на неке од најзначајнијих научних пројеката и радова који су у Институту обављани. Тако вођен рад указује не само на вредност ове архивске грађе, већ и на значај самога Института за архитектуру и урбанизам. Рад може бити полазна основа за будућа истраживања у овој области, али и важна литература истраживачима који се баве историјом архитектуре и урбанизма на овим просторима.

This journal issue contains two papers dealing with the consideration of the topics that are, in the opinion of the author, not enough scientifically investigated in contemporary theory of architecture today. The first paper deals with the analysis and theorization of dirty realism as one of the insufficiently represented topics in contemporary architectural discourse. The paper analyses the geopolitical, economic and cultural contexts in which the dirty realism was constituted as a movement, tendency or theoretical construct, and provides a view of typical theories of architects and architectural theoreticians participating in it. A special attention is dedicated to the comparison of theoretical models through which the initial poetical and critical assumptions of dirty realism were set up. The other paper deals with the phenomenon of space that has not been significantly considered despite the fact that there is a great number of written papers that analyse buildings to which this concept was applied. The emphasis is placed on the enquiry of different causes that have in certain situations brought about the implementation of this concept, whereby a special attention is directed to the generalization and clarification of the key designer's attitudes based on which the concept has most often been implemented in practice. Given that authors of both papers belong to the younger generation of researchers, we rejoice the fact that they are committed to and interested in researching the insufficiently investigated topics. The paper also indicates the continuation of research on these, but also other, topics that deal with architectural creations, as well as their links with the theory of philosophical anthropology. Both topics deserve further elaboration in some more comprehensive study because of the importance of and possibility for their further implementation in architecture and theory of architecture.

The paper titled *Overview of Archival Materials of the Institute of Architecture and Urban & Spatial Planning of Serbia* investigates a completely new field that the Journal has not dealt with so far. This paper can be a basis for a comprehensive analysis and systematization of archival materials of the Institute, as well as a basis for learning more about the history of Serbian architecture and town planning. The author is focused on the so-called primary archival materials related to scientific projects and activities of the Institute, attempting to indicate some of the most important scientific projects carried out and papers written within the Institute through the analysis of documents, their information potential and documentary values. The paper led in this way not only indicates the value of archival materials, but also the importance of the Institute of Architecture and Urban & Spatial Planning of Serbia itself. The paper can be a starting basis for the future investigation in this field, but also an important literature for the researchers dealing with the history of architecture and urban planning in this region.